

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს

სკოპინგის დასკვნა №14

01.03.2021

საერთო მონაცემები:

საქმიანობის დასახელება: საერთაშორისო მნიშვნელობის (ს-8) ხაშური-ახალციხე-ვალე (თურქეთის რესპუბლიკის საზღვარი) საავტომობილო გზის კმ 67 (66+848)-ზე გიორგიწმინდის ხევზე ახალი სახიდე გადასასვლელის მშენებლობა და ექსპლუატაცია

დაგეგმილი საქმიანობის განმახორციელებელი: საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტი

დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელების ადგილი: ახალციხის მუნიციპალიტეტი

განაცხადის შემოსვლის თარიღი: 08.12.2020

მონაცემები სკოპინგის ანგარიშის შემდგენელის შესახებ: შპს „გერგილი“

ძირითადი საპროექტო მონაცემები:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ, წარმოდგენილია საერთაშორისო მნიშვნელობის (ს-8) ხაშური-ახალციხე-ვალე (თურქეთის რესპუბლიკის საზღვარი) საავტომობილო გზის კმ 67 (66+848)-ზე გიორგიწმინდის ხევზე ახალი სახიდე გადასასვლელის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროექტის სკოპინგის ანგარიში.

გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მიერ, 2019 წლის 18 მარტს, „საერთაშორისო მნიშვნელობის (ს-8) ხაშური-ახალციხე-ვალე (თურქეთის რესპუბლიკის საზღვარი) საავტომობილო გზის კმ 67 (66+848)-ზე გიორგიწმინდის ხევზე ახალი სახიდე გადასასვლელის მშენებლობაზე“ გაცემულია სკოპინგის დასკვნა N24 (ბრძანება N 2-239). წარმოდგენილი ინფორმაციის თანახმად, პროექტში შევიდა ცვლილებები, კერძოდ: თავდაპირველი პროექტით გათვალისწინებული სახიდე გადასასვლელის ჯამური სიგრძე იყო 63,88 მეტრი, სიგანე - 11,5 მეტრი, ხოლო არსებული მონაცემებით ხიდის სრული სიგრძე იქნება 41.12 მეტრი, სიგანე - 13.4 მეტრი. დაგეგმილი საქმიანობის ფარგლებში, ასევე გათვალისწინებულია საავტომობილო გზის ხიდთან მისასვლელი მონაკვეთების რეაბილიტაცია. ჯამში სარეაბილიტაციო გზისა და ხიდის სიგრძე იქნება 122 მ. გარდა ამისა, პროექტში შეტანილი ცვლილებების მიხედვით, არსებული ხიდის ნაცვლად, ახალი სახიდე გადასასვლელის მშენებლობასთან ერთად, დაგეგმილია დროებითი სახიდე გადასასვლელის მოწყობა, რომელიც უზრუნველყოფს სატრანსპორტო ნაკადების შეუფერხებლად გადაადგილებას ძირითადი სახიდე გადასასვლელის სამშენებლო

სამუშაოების დასრულებამდე. ზემოაღნიშნული ცვლილებების გათვალისწინებით, საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტმა სამინისტროში წარმოადგინა განახლებული სკოპინგის ანგარიში.

საპროექტო ტერიტორია მდებარეობს ახალციხის მუნიციპალიტეტში, სოფელ გიორგიწმინდის მიმდებარედ, საერთაშორისო მნიშვნელობის „ხაშური – ახალციხე – ვალეს (თურქეთის რესპუბლიკის საზღვარი)“ საავტომობილო გზის კმ 67 (66+848)-ზე. აღნიშნული ტერიტორიიდან უახლოესი დასახლებული პუნქტი (სოფ. გიორგიწმინდა) დაშორებულია 700 მეტრით. საპროექტო ხიდი უზრუნველყოფს ხაშური – ახალციხე – ვალეს მიმართულებით, ასევე ბათუმი – ახალციხის მიმართულებით მოძრავი სატრანსპორტო საშუალებების გატარებას.

სკოპინგის ანგარიშში წარმოდგენილია საპროექტო ხიდის მშენებლობის ორი ალტერნატივა. პირველი ალტერნატივა ითვალისწინებს არსებული ხიდის რეაბილიტაციას, ხოლო მეორე ალტერნატივა - ახალი სახიდე გადასასვლელის მშენებლობას. არსებული ხიდის პარამეტრების, არსებული მდგომარეობის, უსაფრთხოების ნორმების, გარემოსდაცვითი უპირატესობის და ტექნიკური საკითხების გათვალისწინებით, უპირატესობა მიენიჭა ახალი ხიდის მშენებლობას.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, არსებული ხიდის მალის ნაშენი წარმოდგენილია ფოლადისა და რკინაბეტონის კონსტრუქციით, რომლის განივი კვეთი შედგება მონოლითური რკინაბეტონით გაერთიანებული 8 ერთეული ფოლადის კოჭისგან. არსებული სახიდე გადასასვლელის ბურჯები მასიური ტიპისაა და აგებულია ქვის წყობებით. ამ დროისთვის ხიდზე აღინიშნება სხვადასხვა სახის დაზიანებები არ შეესაბამება თანამედროვე უსაფრთხოების სტანდარტებს და ვერ უზრუნველყოფს მასზე მოძრავი საავტომობილო საშუალებების უსაფრთხო გადაადგილებას.

დროებითი ხიდის მოწყობა გათვალისწინებულია არსებული ხიდის გვერდით. დროებითი სახიდე გადასასვლელი წარმოადგენს ე.წ. „CARM“ ტიპის ლითონის კონსტრუქციას, რომელიც გამოიყენება სატრანსპორტო ნაკადების დროებითი გადაადგილებისთვის. დროებითი სახიდე გადასასვლელის ჯამური სიგრძეა 34,44 მეტრი (მალის ნაშენის სიგრძე - 32,6 მეტრი), ხოლო გაბარიტი - 7.2 მეტრი. დროებით ხიდის საყრდენებად გამოყენებული იქნება ორი ბურჯი, რომლებიც მოწყობილი იქნება მდინარის ნაპირებზე. არსებული ხიდის ნაცვლად, ძირითადი სახიდე გადასასვლელის სამშენებლო სამუშაოების დასრულების შემდეგ, გათვალისწინებულია დროებითი სახიდე გადასასვლელის დემონტაჟი.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, არსებული სახიდე გადასასვლელის ადგილზე გათვალისწინებულია ახალი სახიდე გადასასვლელის მშენებლობა, რომლის სიგრძეა 41,12 მ, ხოლო სიგანე 13.4 მ. ხიდი იქნება ერთმალისანი, რკინაბეტონის კონსტრუქციის, სქემით 1X30 მ ხიდის კონსტრუქციაში გამოყენებული იქნება 8 ერთეული კოჭი, რომლებიც ერთმანეთთან დაკავშირებული იქნება რკინაბეტონის ფილით. საპროექტო ხიდის სავალი ნაწილი წარმოდგენილი იქნება ორი სამოძრაო ზოლით და უსაფრთხოების ზოლებით.

ხიდის სავალი ნაწილის ფენად გათვალისწინებულია ორფენიანი ასფალტბეტონის საფარის გამოყენება, რომლის სისქე იქნება 11 სმ.

სახიდე გადასასვლელის მშენებლობა გათვალისწინებულია საავტომობილო გზაზე მოძრაობის შეწყვეტის გარეშე. პროექტის მიხედვით, სამშენებლო სამუშაოების საწყის ეტაპზე არსებული ხიდის გვერდით, მოეწყობა დროებითი სახიდე გადასასვლელი, რომელიც გამოყენებული იქნება სატრანსპორტო საშუალებების გადაადგილებისთვის. შემდეგ ეტაპზე გათვალისწინებულია გიორგიწმინდის ხევზე არსებული სახიდე გადასასვლელის დემონტაჟი და მის ნაცვლად ახალი სახიდე გადასასვლელის აშენება, რომლის შემდეგ მოხდება დროებითი სახიდე გადასასვლელის დემონტაჟი.

სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, სახიდე გადასასვლელის მშენებლობის ეტაპზე დაგეგმილია სამშენებლო ბანაკის და სანაყაროს მოწყობა, რომლის ადგილმდებარეობა ამ ეტაპზე შერჩეული არ არის. სამშენებლო ბანაკის და სანაყაროს ტერიტორიის შერჩევა მოხდება შემდეგი კრიტერიუმებისა და რეკომენდაციების გათვალისწინებით: უპირატესობა მიენიჭება სამშენებლო უბნების სიახლოვეს არსებულ ადვილად მისადგომ ტერიტორიებს, ხელსაყრელი რელიეფითა და საინჟინრო-გეოლოგიური პირობებით; უპირატესობა მიენიჭება მცენარეული საფარის თვალსაზრისით ნაკლებად ღირებულ ტერიტორიებს; ხმაურისა და ემისიების გამომწვევი წყაროები შეძლებისდაგვარად დიდი მანძილით უნდა იყოს დაშორებული დასახლებული პუნქტიდან.

ხიდის სამშენებლო სამუშაოების შესრულების პროცესში წყალი გამოყენებული იქნება სასმელ-სამეურნეო დანიშნულებით. სამშენებლო ბანაკის ტერიტორიაზე წყლის შეტანა მოხდება ჭურჭლის საშუალებით. სამეურნეო-ფეკალური ჩამდინარე წყლების შესაგროვებლად სამშენებლო ბანაკის ტერიტორიაზე დაგეგმილია საასენიზაციო ორმოს მოწყობა, რომელიც პერიოდულად დაიცლება სპეციალური ტრანსპორტის საშუალებით.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, შესწავლილ იქნა საპროექტო ტერიტორია. სკოპინგის ანგარიშში წარმოდგენილია საპროექტო ტერიტორიის ჰიდროლოგიური, გეოლოგიური, ჰიდროგეოლოგიური და საინჟინრო-გეოლოგიური დახასიათება.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე სამინისტრომ უზრუნველყო წარმოდგენილი სკოპინგის ანგარიშის, როგორც სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე, ასევე ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის საინფორმაციო დაფაზე და ინფორმაციის გავრცელების დამკვიდრებულ ადგილებზე განთავსება. ვინაიდან საქართველოში ახალი კორონავირუსის გავრცელების პრევენციის მიზნით ქვეყანაში სხვადასხვა პერიოდში მოქმედებს სხვადასხვა სახის შეზღუდვა, კოდექსით გათვალისწინებული პროცედურების შეუფერხებლად ჩატარების მიზნით, 2020 წლის 18 სექტემბერს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსში“ განხორციელდა ცვლილება (<https://matsne.gov.ge/document/view/4994730>), რომელიც ითვალისწინებს საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული პანდემიის/ეპიდემიის დროს, ქვეყანაში არსებული ეპიდემიოლოგიური მდგომარეობის გათვალისწინებით, საჯარო განხილვის დისტანციურად, კომუნიკაციის ელექტრონული საშუალებების გამოყენებით ჩატარების

შესაძლებლობას. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის საერთაშორისო მნიშვნელობის (ს-8) ხაშური-ახალციხე-ვალე (თურქეთის რესპუბლიკის საზღვარი) საავტომობილო გზის კმ 67 (66+848)-ზე გიორგიწმინდის ხევზე ახალი სახიდე გადასასვლელის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროექტის სკოპინგის ანგარიშის საჯარო განხილვა გაიმართა 2021 წლის 20 იანვარს webex-ის აპლიკაციის საშუალებით. სკოპინგის ანგარიშის საჯარო განხილვას ესწრებოდნენ: საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს, ახალციხის მუნიციპალიტეტის, საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის, საკონსულტაციო კომპანია შპს „გერგილის“ და საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის კონტრაქტორი კომპანიის შპს „კავკასიენერგოს“ წარმომადგენლები. დამსწრე საზოგადოების მხრიდან პროექტთან დაკავშირებით შენიშვნები და მოსაზრებები არ გამოთქმულა. ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე, დაგეგმილ საქმიანობასთან დაკავშირებით წერილობითი შენიშვნები არ ყოფილა წარმოდგენილი.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, შესწავლილ იქნა საპროექტო ტერიტორია. ჩატარებული სამუშაოების შედეგად მოხდა გარემოზე და ადამიანის ჯანმრთელობაზე მოსალოდნელი ძირითადი ზემოქმედების წყაროების, სახეებისა და ობიექტების იდენტიფიცირება.

სკოპინგის პროცედურის შედეგად განსაზღვრული და დადგენილი იქნა დაგეგმილი საქმიანობის გზმ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი და გზმ-ის პროცესში დეტალურად შესასწავლი ზემოქმედებები.

გზმ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი

1. **გზმ-ის ანგარიში უნდა მოიცავდეს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მესამე ნაწილით დადგენილ ინფორმაციას;
2. **გზმ-ის ანგარიშს უნდა დაერთოს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მეოთხე ნაწილით განსაზღვრული დოკუმენტაცია;
3. **გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი** უნდა იყოს სკოპინგის ანგარიშში მითითებული (განსაზღვრული, ჩასატარებელი) კვლევების შედეგები, მოპოვებული და შესწავლილი ინფორმაცია, გზმ-ის პროცესში დეტალურად შესწავლილი ზემოქმედებები და შესაბამისი შემცირების/შერბილების ღონისძიებები;
- 3.1 **გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-10 მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად გზმ-ის ანგარიში ხელმოწერილი უნდა იყოს იმ პირის/პირების მიერ, რომელიც/რომლებიც მონაწილეობდა/მონაწილეობდნენ მის მომზადებაში, მათ შორის, კონსულტანტის მიერ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში).**
4. **გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს:**
 - პროექტის აღწერა;
 - პროექტის საჭიროების დასაბუთება;

- პროექტის ალტერნატიული ვარიანტები: შესაბამისი დასაბუთებით, მათ შორის არაქმედების ალტერნატივა, ძირითადი და დროებითი სახიდე გადასასვლელების განთავსების ტერიტორიის ალტერნატიული ვარიანტები და გარემოსდაცვითი თვალსაზრისით შერჩეული დასაბუთებული ალტერნატივის **დეტალური აღწერა**;
- ფუჭი ქანების სანაყაროებისა (საჭიროების მითითებით) და სამშენებლო ბანაკის shp ფაილები;
- სამშენებლო ბანაკის გენ-გეგმა;
- ინფორმაცია შესასრულებელი სამუშაოების ხანგრძლივობის შესახებ;
- საპროექტო ძირითადი და დროებითი სახიდე გადასასვლელების ტექნიკური პარამეტრები;
- საპროექტო ძირითადი და დროებითი სახიდე გადასასვლელების გეომეტრიული პარამეტრები, ხიდების საფარისა და განივი კვეთების შესახებ ინფორმაცია;
- საპროექტო მონაკვეთების ძირითადი ინფრასტრუქტურის დაშორება მოსახლეობასთან კონკრეტული მანძილების მითითებით;
- ინფორმაცია მდინარის კვეთის პარამეტრების, მდინარის საანგარიშო ხარჯის, საერთო წარეცხვის მაქსიმალური მაჩვენებლების შესახებ;
- დეტალური ინფორმაცია მოსაწყობი დროებითი გზის შესახებ (დროებითი გზის პროექტის აღწერა);
- მცენარეული და ნიადაგის საფარის მოხსნის სამუშაოების, გრუნტის სამუშაოების და სარეკულტივაციო სამუშაოების შესახებ დეტალური ინფორმაცია („ნაყოფიერი ფენის მოხსნის, შენახვის, გამოყენებისა და რეკულტივაციის შესახებ“ ტექნიკური რეგლამენტის მოთხოვნათა დაცვით);
- საპროექტო სახიდე გადასასვლელის მშენებლობაზე დასაქმებული ადამიანების საერთო რაოდენობა მათ შორის დასაქმებულთა ადგილობრივების წილი;
- სამშენებლო სამუშაოებში გამოყენებული ტექნიკის ჩამონათვალი და რაოდენობა;
- სასმელ-სამეურნეო წყალმომარაგება;
- სამეურნეო ფეკალური, სანიაღვრე წყლების მართვის საკითხები;
- მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროცესში მოსალოდნელი ნარჩენების შესახებ ინფორმაცია;

საპროექტო დერეფანში ჩატარებული გეოლოგიური კვლევის ანგარიში, რომელიც უნდა მოიცავდეს:

- **გეოლოგიური გარემოს ფონური მდგომარეობის აღწერა:**
 - რელიეფი (გეომორფოლოგია);
 - გეოლოგიური აგებულება და ტექტონიკა;
 - სეისმური პირობები;
 - ჰიდროგეოლოგიური პირობები;
 - საინჟინრო-გეოლოგიური პირობები;
- **გეოლოგიურ გარემოზე ზემოქმედება:**
 - ზემოქმედება მიწისქვეშა/გრუნტის წყლებზე;

- საშიში გეოლოგიური პროცესების შესაძლო გააქტიურების განსაზღვრა საპროექტო ობიექტის მშენებლობა-ექსპლუატაციის პერიოდში, დამცავი ღონისძიებების მითითებით;
- ფუჭი ქანების განთავსების ადგილების (სანაყაროები საჭიროების დასაბუთებით) მითითება და შესაბამისი საპროექტო დოკუმენტაციის წარმოდგენა.

4.3 ჰიდროლოგიური კვლევის ანგარიში, რომელიც უნდა მოიცავდეს შემდეგს:

- გიორგიწმინდის ხევი უერთდება მდ. მტკვარს. ხევისა და მდ. მტკვრის მაქსიმალური ხარჯების თანხვედრისას შესაძლებელია მოხდეს ხევის შეტბორვა. აღნიშნულიდან გამომდინარე ჰიდროლოგიურ ანგარიშში გათვალისწინებული უნდა იქნეს მდ. მტკვრისა და გიორგიწმინდის ხევის რეჟიმები.
- გიორგიწმინდის ხევის და მდ. მტკვრის საშუალოწლიურ, მინიმალურ და მაქსიმალურ ხარჯებს;
- დეტალური ინფორმაციას გიორგიწმინდის ხევის და მდ. მტკვრის მაქსიმალურ ჩამონადენზე, მინიმალურ ჩამონადენზე, მყარ ნატანზე;
- ეროზიული პროცესების შესახებ ინფორმაციას და საჭიროების შემთხვევაში ეროზიის საწინააღმდეგო ღონისძიებებს კალაპოტური პროცესების და ნაპირსამაგრი სამუშაოების შესახებ;

4.4 ბიოლოგიური გარემო:

- გზშ-ის ანგარიშში მოცემული უნდა იყოს ბიომრავალფეროვნებაზე ჩატარებული სრულფასოვანი კვლევების ანგარიშები, ფოტომასალით და შესაბამისი შემარბილებელი და საჭიროების შემთხვევაში, საკომპენსაციო ღონისძიებები;
- სახიდე გადასასვლელის და მისი მშენებლობისათვის საჭირო სხვა ინფრასტრუქტურის მოსაწყობად დაგეგმილი მოსაჭრელი ხე-მცენარეების ზუსტი მონაცემები, სახეობების მიხედვით რაოდენობის და მოცულობის მითითებით;
- მონიტორინგის გეგმაში ასახული უნდა იქნეს მშენებლობის ეტაპისთვის ცხოველთა, მათ შორის წყლისა და წყალზე დამოკიდებული სახეობების სამშენებლო დერეფანში არსებობასა და მათზე მოსალოდნელ ზემოქმედებაზე დაკვირვების საკითხი, საჭიროების შემთხვევაში სათანადო დაცვის ქმედებების გატარებისა და ზემოქმედების შერბილების/საკომპენსაციო ღონისძიებების დაგეგმვა/განხორციელების მიზნით.
- კუმულაციური ზემოქმედების შეფასება წყლისა და წყალზე დამოკიდებულ ბიომრავალფეროვნებაზე;

5 პროექტის განხორციელების შედეგად გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება გარემოს თითოეული კომპონენტისათვის:

- ზემოქმედება ატმოსფერულ ჰაერზე მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე, ემისიები სამშენებლო ტექნიკის მუშაობისას;
- ხმაურის გავრცელება და მოსალოდნელი ზემოქმედება მშენებლობის და ექსპლუატაციის ეტაპზე და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედება ნიადაგის ნაყოფიერ ფენაზე;
- კუმულაციური ზემოქმედება და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედება მიწისქვეშა/გრუნტის წყლებზე და შემარბილებელი ღონისძიებები;

- ზემოქმედება გიორგიწმინდის ხევზე და მდ. მტკვარზე. მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე წყლის დაბინძურების რისკების შეფასება, შემარბილებელ ღონისძიებებთან ერთად;
- ნარჩენების მართვის საკითხები, მათ შორის ნარჩენების მართვის გეგმა, ნარჩენების წარმოქმნით მოსალოდნელი ზემოქმედება;
- ზემოქმედება და ზემოქმედების შეფასება სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე, მიწის საკუთრებასა და გამოყენებაზე, ბუნებრივი რესურსების შეზღუდვაზე, ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკები და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- საპროექტო ტერიტორიაზე არსებული კულტურული მემკვიდრეობის და არქეოლოგიური ძეგლების შესახებ ინფორმაცია და მათზე ზემოქმედების საკითხები (არსებობის შემთხვევაში);
- გზმ-ის ანგარიშის მომზადების პროცესში უნდა განხორციელდეს საპროექტო დერეფნის არქეოლოგიური კვლევა და შესაბამისი დასკვნის მოსამზადებლად საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნულ სააგენტოში წარდგენილი უნდა იყოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული დოკუმენტაცია ტერიტორიის არქეოლოგიური კვლევის შედეგების შესახებ.
- გზმ-ის მომზადების ეტაპზე უნდა განხორციელდეს სამშენებლო სამუშაოების განხორციელების შედეგად კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლებსა და კულტურულ ფასეულობებზე პირდაპირი და არაპირდაპირი ზემოქმედების გამოვლენა, აღწერა და შედეგების შესწავლა. აღნიშნული ინფორმაცია ასახული უნდა იქნეს გზმ-ის ანგარიშში.
- მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი შემარბილებელი ღონისძიებების გეგმა;
- მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი მონიტორინგის გეგმა;
- ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების დეტალური გეგმა;
- სკოპინგის ეტაპზე საზოგადოების ინფორმირებისა და მის მიერ წარმოდგენილი მოსაზრებებისა და შენიშვნების შეფასება;
- გზმ-ს ფარგლებში შემუშავებული ძირითადი დასკვნები და საქმიანობის პროცესში განსახორციელებელი ძირითადი ღონისძიებები;
- საპროექტო გზის განთავსების ტერიტორიის სიტუაციური სქემა (შესაბამისი აღნიშვნებით).

6. გზმ-ის ანგარიშში ასევე წარმოდგენილი უნდა იყოს:

- საპროექტო ხიდის ინფრასტრუქტურული ობიექტების ძირითადი ტექნიკური პარამეტრები ერთიანი ცხრილის სახით;
- აეროფოტო სურათზე (მაღალი გარჩევადობით) დატანილი საპროექტო არეალის სქემატური რუკა ბეჭდური და ელექტრონული ფორმით (A3 ფორმატი; Shape ფაილი WGS_1984_37N(38N) პროექციით), სადაც მოცემული იქნება საპროექტო ხიდის ინფრასტრუქტურული ობიექტები, არსებული და საპროექტო ხიდის, სამშენებლო

ბანაკი, სამშენებლო მოედნები, სანაყაროს ტერიტორია (ასეთის საჭიროების შემთხვევაში);

- გზმ-ის ანგარიშის მომზადების პროცესში ჩართული უნდა იყოს ისტორიკოსი/არქეოლოგი, რათა გამოირიცხოს მშენებლობის დროს არქეოლოგიური ობიექტების შესაძლო დაზიანების რისკები.

გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს ინფორმაცია სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული საკითხების შესაბამისად (ერთიანი ცხრილის სახით).

დასკვნითი ნაწილი:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით სამინისტროში საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ წარმოდგენილ შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის საერთაშორისო მნიშვნელობის (ს-8) ხაშური-ახალციხე-ვალე (თურქეთის რესპუბლიკის საზღვარი) საავტომობილო გზის კმ 67 (66+848)-ზე გიორგიწმინდის ხეზე ახალი სახიდე გადასასვლელის მშენებლობასა და ექსპლუატაციაზე **სავალდებულოა გზმ-ის ანგარიში მომზადდეს** წინამდებარე სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის და წარმოსადგენი დოკუმენტაციის მიხედვით.